

CONTOS DO VENTO ACATARRADO

Autor

Marcelino de Santiago Viqueira (Kukas)

2003

Sae a titiriteira a escena. Só luz diante

TITIRITEIRA.-   Moi boas, nenos e nenas,
señoras e señores,
cabalos e cabaleiros,
a historia que ides presenciar aconteceu
un día no que o sol do mes de agosto estaba a
lucir...

Sinala cara a esquerda. Non sae o sol.

TITIRITEIRA.-   Un día no que o sol do mes de agosto estaba a
lucir...

Sinala de novo e sae a lúa pola dereita.

TITIRITEIRA.-   Un día no que o sol...un día no que o sol...o
sol...

O outro titiriteiro dáse de conta e quita a lúa.

TITIRITEIRA.-   Un día que o sol do mes de agosto estaba a
lucir...

Sinala cara a dereita e non ve nada.

Mentres o outro titiriteiro pon o sol no lado esquerdo.

Prendese toda a luz.

O titiriteiro avisa á titiriteira.

quentando de tal xeito que case mais que
quentar, queimaba, o señor Don...

O titiriteiro colle a capa e o sombreiro do percheiro e vístese

TITIRITEIRA.- ...e a señora Dona...

A titiriteira ponse o nariz e a faldra e o sombreiro, colle a cesta

TITIRITEIRA OFF.- se dispoñían a xantar debaixo dun limoeiro,
aproveitando a sombra que esta árbore lles
regalaba....

*Soa unha música e o señor Don e a señora Dona colocan o mantel
na mesa, colocan o pastel e logo Don vai sentar e Dona quítalle o
banco e senta ela.*

Niso escoitase un xemido mesturado co son do de vento.

...Cando de súpeto sentiron un xemido
escachado...¿quen era?... ¿qué estaba a
pasar?...

Era o vento que estaba triste e acatarrado e
laiábase de dolor.

Nun transo de febre, o vento que era tan vello
coma o mundo, entre esbardalle e esbardalle,

contou unhas historias tan incríbles como
estraña era a súa ciencia.
¡Si foron ou non certas... eu non volo sei!
Pero, estade atentos que o vento vai falar...

O vento comeza tusir e fala así.

Luz só na mesa

VENTO.-

(Tuse e espirra)

Estou confuso e obtuso,
a febre me fai delirar
e o frío faime lembrar
aquele inverno pasado...
digo inverno xeadado e ben xeadado...
cando fun visitar
ó meu amigo o vento do Norte
e alí coñecín a Flash unha bombilla poeta
que escribía poesías sobor da neve fría.
E así foi como un día que
estaba iluminada, Flash, a bombilla fixo un
refrán e mandouno a un concurso, no que o
premio era unha viaxe a Galicia...

Sobre a mesa o mantel branco e un iglú. Flash recita un poema

FLASH.-

*Un oso roía un oso,
Unha foca o viu e ousou dicir
“ti no es un can que es un oso
así que deixa de roer no oso”.*

e tal foi a súa sorte, que gañou o concurso.

Sopra o vento mentres Flash voa nun avión o vento se leva o mantel branco

VENTO.- Así foi como Flash, unha bombilla esquimó que vivía no Polo Norte veu parar a Galicia.

Aparece un mantel verde .Flash pasea.

Ó principio tiña moito medo da chuvia, pois pensaba que podía facerlle un cortocircuíto e entón fundiríanselle os filamentos.

*Son de choiva. Flash agachase detrás do penedo
Aparece a bombilla galega.*

Non entendía porque cando chovía, as bombillas galegas levaban un estraño sombreiro que en vez de ir pousado sobre a cachola, levábano agarrado coa man, e aínda máis estraño lle parecía que ese sombreiro se puidese pechar...Levou moito tempo explicarlle que ese aparello non era o que ela pensaba, senón que como o seu nome indica era un paraugas que servía para non mollarse a cabeza cando chove.

Música. Colócanse as árbores e Flash pasea polo campo

Levámola de excursión ó bosque e fíxose
amiga dos paxariños

Musica. Xoga cos paxariños.

Música. Aparece o caracol.

Ó ver ó caracol estrañouse que levará
a súa casa ás costas,
a ela nunca se lle ocorrería
levar o seu iglú na mochila.
Xogou e brincou ata que caeu a noite...

Desaparece o sol e sae a lúa ó tempo que soa a música.

Aparece voando o vagalume que se achega a ela.

Vaia susto levou cando viu unha luz buligueira
ir de aquí para acolá...púxose a berrar
alporizada:

FLASH.- *Socorro...unha pantasma*

VENTO.- Mais cando coñeceu ó vagalume, calmouse e
de seguidiña se fixo boa amiga del, ó tempo
que lle preguntaba:

FLASH.- *¿E ti qué corrente levas...continua ou alterna?*

VENTO.- Xa podedes imaxinar o pasmada que quedou cando o vagalume lle dixo que el non precisaba da electricidade para alumear.

FLASH.- *¡Cómo progresa a ciencia! ¡a ciencia progresa que é unha barbaridade!*

VENTO.- Repetía unha e outra vez, non entendía que o vagalume era un bicho.

Cambiamos a lúa polo sol e quitamos as árbores. O sol persíguea pola escena.

O día seguinte ergueuse moi cedo e foi dar un paseo, mais, ó cabo dun rato, volveu para a casa suando ata polos mesmísimos filamentos...

Colocase a neveira e metese nela

e nun santiamén meteuse no conxelador do frigorífico...Os 20ºcentígrados que facía na rúa eran para ela moita temperatura, pois no Polo Norte non facía nunca máis de 0º. Non quería alumear, pois co calor que facía fora tiña medo de fundirse.

Ó cabo de dous días foi de excursión a praia, e visitou as rías altas e tamén as rías baixas.

Colocase a toalla sobre o banco. Saen os peixes.

pero cal foi a súa sorpresa cando veu que os peixes do mar estaban todos negros de chapapote.

De súpeto un nó se lle puxo na gorxa, e un arrepío correulle polo filamento...

Sen pensalo dúas veces apañou un cepillo e foi limpando e fregando os peixiños de un en un deica ficar limpos e relucentes.

-Ahhh...- berrou alporizada cando veu unha formiguiña que por aló pasaba.

E dun chouto comezou a lavalala...ó tempo que a formiga rifaba:

- *Déixame en paz, rapaz.*
- *Vas quedar máis branca ca neve – dicía Flash.*
- *O negro é o meu color e o das miñas irmáns.*
- *¿Logo non estás porca do chapapote)*
- *Non*
- *Ai, perdón...perdón..*

E chegou a data de coller o avión para volver ó seu xeadó país, branco coma a prata.

Ó subir o avión, namentres se despedía dos seus amigos galegos, unha bágoa rodou pola súa faciana de vidro, mentres se lle facía un nó no casquiño...tamén levaba como recordo de Galicia a saudade.

De seguro que volverá moi pronto a facernos outra visita.

Luz xeral

O vento volve a espirrar, a señora Dona cun pano soa o nariz do vento. Este volve a tusir e falar.

VENTO.-

Gracias, miña dona, a súa xenerosidade recórdame unha historia que aconteceu cando andaba a de vagar polas terras onde sopra o meu amigo o vento do sur, alí había un pobo no que vivía un labrego tan avaro, tan avaro que cando un paxariño comía un grao de millo que atopaba polo chan, púñase tan furioso que perseguíao de acó para acolá, e así pasaba os días asexando que ninguén tocara a súa horta.

Mentres o vento fala aparece o labrego que espanta ós paxaros.

Mais un día tivo unha idea, decidiu facer un espantallo para meter medo ós animais da horta, cortou unha árbore e unha cabaza serviulle de cabeza, fixo uns buracos nela e colocou dúas landras o xeito de ollos, unha cenoria foi o nariz e cunha mazaroca de millo amañou os dentes, vestiuno coa súa chaqueta e púxolle unha bufanda para darlle un toque de elegancia.

Ficou admirando o seu espantallo cando se decatou de que lle faltaba o corazón, colleu unha mazá e meteuna no peto da chaqueta e foise todo farruco para súa casa.

Alí quedouse o espantallo abaneando ó ritmo do vento.

Un día apareceu un galo que viña todo emperiquitado buscando algo que levar ó pico.

Música. Entra o galo buscando millo polo chan.

Logo senta no banco mentres fala.

- *Voulle dicir a miña muller, a galiña, que non poña máis ovos para o dono desta horta que é un home tan ruín que case non nos da comida – dixo o galo todo incomodado.*
- *Uhhh – berrou o espantallo tentando asustar ó galo.*
- *Kikiriki - exclamou o galo todo alporizado agochándose del.*

O espantallo sentido mágoa díxolle:

- *Ti non lle digas nada a ninguén e colle os meus dentes que son de millo, así poderedes comer ti a galiña e os vosos pitiños*
- *Kikiriki, dixo o galo e foise moi agradecido*

Marcha o galo todo contento

Queda o espantallo movéndose.

O espantallo quixo cantar de alegría, pero non tiña boca, aínda así seguía feliz e contento.

Entra o coello correndo dun lado para outro.

Niso un coello dun chimplo saltou a cancela i entrou na horta, o espantallo dispúxose a darlle medo, pero o coelliño mirouno con ollos tristes e famentos e díxolle.

- *Quero unha cenoria que teño moita fame.*

Tanto lle doía o espantallo ver ó coelliño famento que deulle o seu nariz que era unha grande e fermosa cenoria.

O coello quedoulle moi agradecido e marchou dando brincos de ledicia. O espantallo sorría aínda que xan non podía ulir o arrecendo das flores do campo.

Aparece o pingüín patinando.

Un pouco máis tarde apareceu andando con parsimonia un pingüín do Polo Sur, achegouse ó espantallo e díxolle:

- *Espantallo, ¿poderías me dar unha esmola, ti que tes sona de ser bo e xeneroso? Os gardas do zoo botáronme de alí porque son un pingüín moi friorento.*

- *Colle a miña bufanda, é o único que podo ofrecerche.*

- *Ou moitas gracias, señor espantallo.*

E tal como chegou o pingüín paseniñamente marchou.

Vaise o pingüín.

Aparece o esquío

Outro día apareceu un esquío pequerrechiño, o espantallo quixo asustalo, pero o animaliño movendo a súa colaña díxolle con voz aguda

- *Ando na procura de froitos secos para levarlle ós meus filliños.*

- *Podes coller os meus ollos que son landras do país.*

O esquío colleu as landras e bicou a fronte da cabaza e dun brinco desapareceu entre as árbores.

Vaise o esquío.

O espantallo ficou quedo, esperando que chegara outro día...

Entra o porquiño.

Niso decatouse que alguén andaba a escaravellar o seu redor.

- *oink, oink*

Era un porco porreiro fociñando na busca de algo que levar á boca.

- *Colle a miña cachola que é unha fermosa cabaza.*
- *Quédolle moi agradecido, oink, oink* - dixo o porquiño mentres marchaba coa cabaza ás costas.

Vaise o porco.

Queda o espantallo movéndose.

O pouco que quedaba do bó e xeneroso espantallo tremolaba mainamente ó vento.

Cando chegou o labrego á horta e veu como estaba de estragado o espantallo enfadouse moito. Como facía algo de frío colleu a chaqueta, que aínda tiña posta o que quedaba do espantallo , e abrigouse con ela, e cando xa se dispoñía a marchar decatándose de que aínda estaba alí a mazá, colleuna e deulle unha mordida, pero nese intre escoitou como soaba unha doce e alegre musiquiña e de súpeto notou un cambio no seu corazón ó tempo que tiña gañas de rir, bailar e brincar. O espantallo lle tiña dado algo de seu, a bondade e a alegría de vivir.

Luz xeral.

O vento tuse e laiase.

O Señor Don ponlle o termómetro.

A señora Dona aparece cunha xiringa xigante. O vento di:

VENTO.-

Ai que medo...non quero inxeccións...esa xiringa tráeme á cachola lembranzas de cando viaxei aló onde o vento do leste ten a súa morada e contoume a extraordinaria historia da bala de Luisiño .

Aparecen os recortables do pai e de Luisiño.

Todo aconteceu un día que o pai de Luisiño, que era capitán do exército deulle unha bala, o tempo que lle dicía:

- *Meu fillo, con moitas balas como esta venceremos ós nosos inimigos.*

Se retira a sombra do pai.

Luisiño, que non sabía moi ben porque tiña que ter inimigos, gardo a súa bala e cando foi para o internado levouna con el.

Se retira a bala de Luisiño.

Se coloca na escena a canastra de baloncesto.

Aparece unha pelota dando botes. Logo aparece a bala grande.

Así foi como a bala aprendeu os xogos dos nenos, o gúa, a estornela, a tirar os dardos, e tamén moitas leccións de latín, xeografía, ciencias naturais, etcétera.

Música. Quitar sol e poñer lúa.

Se colocan o pupitre, o mapa e o encerado.

Asomase sixilosamente a bala.

Polas noites a bala escapaba do peto do pantalón de Luisiño e ía á biblioteca do colexio a ler libros, pois desexaba ser unha bala moi ilustrada e así aprender como é o home, xa que foi quen a creou.

Ó tempo pasou

Retírasen os elementos da escena e se coloca a aramado.

Se colocan os recortables do inimigo e de Luisiño.

e Luisiño fíxose mozo cando estalou unha guerra tremenda.

A bala non entendía por qué os homes se mataban entre eles... a ela nunca se lle ocorrería pegarlle un tiro a outra bala.

Estando xa no campo de batalla, Luisiño lembrouse da bala que un día lle regalara o seu pai.

Meteuna no rifle e quixo matar o seu primeiro inimigo con ela.

Apuntou ben e ... PLAN...a bala saíu disparada...

Mais a bala decatándose de que o seu destino era o corazón dun home, parouse no ar e berrou alporizada:

- *¿qué vou facer?*

Ó tempo que estoupaba no ar en mil flores de mil cores e un alento de paz espallábase sementado a amizade entre os homes.

Vanse os recortables do inimigo e de Luisiño dándose unha aperta. Luz xeral. Fala o vento.

VENTO.-

Ah, xa me sinto mellor, a medicina parece que fixo o seu efecto...Neste intre gustaría de ler un libro...e o libro máis axeitado nesta ocasión é o que me regalou o vento do Oeste e que aínda non tiven tempo de ler tan atarefado como estiven con chuvias e treboadas. Queridos amigos traédeme o libro dos ventos.

O señor Don e a señora Dona buscan o libro. O señor Don e quen o atopa. Agáchanse detrás do libro.

Ábrese o libro

VENTO.-

Nun país chamado Galicia, hai moito tempo vivían unhas árbores moi ledas chamadas Carballos.

Estas árbores eran duras e retortas, de cascara moi rugosa, raíces moi fortes e cunha follaxe que mesmamente semellaba os versos dun poema.

Bicaban ó vento con amor, asubiaban melosas
cantigas e as súas follas bailaban fermosas
muiñeiras...

Música e bailan

De repente aparecen os eucaliptos.

Vivían cheas de ledicia ata que un día
comezaron a chegar ó seu país unha árbores
altas e rexas, tristemente serias, ¡para iso
eran invasoras!, chamábanse Eucaliptos.
Estas árbores debían de vir dun país moi ruín
pois antes de que ninguén se decatara,
comezaron a xantar de tal xeito que a terra
quedou máis seca cunha pedra.

A señora Dona pasa a folia do libro e aparece a terra seca.

Namentres os carballos pasaban moita fame
polo que decidiron marchar a emigración.

Os carballos vanse coas maletas.

Os Eucaliptos seguiron comendo todo o que se
lles poñía por diante...

Ós ríos non lles chegaba auga e as nubes
quedaron escuchumizadas de tanto chorar

Sae a nube gorda e despois a nube fraca e choran.

Ós poucos Galicia foise convertendo nun deserto.

E pronto chegou o día que xa nin para os eucaliptos quedaba comida...¡xantaron todiño!.

Vanse os eucaliptos

Así foi que tal como viñeron, sen pedir permiso, marcharon.

Ós paxariños foron a avisar ós carballos que ó pouco tempo volveron a súa terra.

Se coloca o sol. Pasa a páxina o señor Don.

O ceo púxose moi ledo e adubouse cun fermoso sol de primavera... a terra, ó sentirse aloumiñada polas raíces dos seus vellos amigos, engalanouse co seu mellor vestido de herba fresca

Os paxaros coa súa orquestra comezaron a gorgoxear os máis bonitiños rechouchíos do seu repertorio...

A paisaxe engalanouse festeira e na boca da esperanza debuxábase un sorriso de nai e nos ollos brilláballe xubilosa unha bágoa de amor. ¡Galicia volvía a nacer!.

Don e Dona van cara diante.

E así foi amigos, xa que o vento sandou a obra rematou.